

Inspirationsnotat:

Viden som baggrund for strategi og indsatser

RAR Østjylland

April 2019

Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord

Indledning

Kære læser,

RAR Østjylland har som hovedformål at sikre og understøtte samarbejde og dialog på tværs af beskæftigelses-, uddannelses-, og erhvervsområdet. Med dette for øje har Rådet fastlagt følgende strategiske fokusområder:

- De rette kvalifikationer til virksomhedernes behov i rette tid
- Det rummelige arbejdsmarked
- Samarbejde
- Videndeling

Den nuværende situation og forventningerne til det østjyske arbejdsmarked er kendetegnet ved vækst i beskæftigelsen og en faldende ledighed. De positive udviklingstræk gør omvendt, at arbejdsmarkedet nu, og ind i fremtiden, bliver udfordret af en potentiel mangel på den rette kvalificeret arbejdskraft. Derfor vil RAR Østjylland understøtte virksomhedernes vækst ved at arbejde for, at arbejdsstyrken har **de rette kvalifikationer til virksomhedernes behov i rette tid**.

En stor gruppe af ledige med andre udfordringer end ledighed har behov for en målrettet indsats. Den gunstige situation på arbejdsmarkedet, giver os unikke muligheder for alle, der kan og vil bidrage på arbejdsmarkedet. Borgere på kanten af arbejdsmarkedet er en værdifuld arbejdskraftreserve, som vi skal bidrage til får fodfæste på arbejdsmarkedet. Der er behov for at understøtte **det rummelige arbejdsmarked** gennem målrettede indsatser.

Fundamentet for et attraktivt østjysk arbejdsmarked er et stærkt **samarbejde** mellem aktørerne på beskæftigelses-, uddannelses-, og erhvervsområderne. Vi tror på, at løsninger skabes i samspil med hinanden på ét fælles østjysk arbejdsmarked - på tværs af kommuner og organisationer. Derfor vil vi have fokus på koordinerende og værdiskabende aktiviteter for at sikre bedre match på arbejdsmarkedet.

For at kunne lykkes med målet om et østjysk arbejdsmarked i vækst, arbejder vi målrettet med **videndeling** ift. udfordringer og potentialer for arbejdsmarkedet. Vi vil understøtte udvikling og indsatser med viden om arbejdsmarkedet med henblik på skabe et fælles virkelighedsbillede. Dette notat er et eksempel herpå.

RAR Østjylland ønsker med dette notat at sætte fokus på en række centrale temaer og beskæftigelsespolitiske indsatser på det vestjyske arbejdsmarked. Vi håber, at notatet vil bidrage til gode drøftelser og beslutninger hos vore samarbejdspartnere til gavn for østjyske borgere og virksomheder

Skulle der være ønske om udbygning af notatet, afledte ønsker om materiale eller præsentation af materialet stiller Arbejdsmarkedskontoret gerne op. Spørgsmål eller kommentarer kan ligeledes rettes til arbejdsmarkedskontoret i Midt og Nordjylland.

God læselyst!

På vegne af RAR Østjylland
Hans A. Sørensen
Formand

RAR Østjylland

Indhold

Indledning	2
RAR Østjyllands hovedfokus	4
At sikre kvalificeret arbejdskraft og understøtte efteruddannelse/opkvalificering.....	4
At borgere på kanten af arbejdsmarkedet kommer tættere på job og får fodfæste på arbejdsmarkedet.....	4
Resumé	5
Arbejdsmarkedet – kvalificeret arbejdskraft	5
Borgere på kanten af arbejdsmarkedet.....	5
Arbejdsmarkedet	6
Befolkningen og pendling	6
Beskæftigelse og beskæftigelsesfrekvens	7
Jobomsætning og ledighed	8
RAR fokusområde: Sikre virksomhederne tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft	9
Rekrutteringssituationen	9
Arbejdsstyrkens udvikling	10
Fremskrivning af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft.....	11
Udenlandsk arbejdskraft	12
Borgere på offentlig forsørgelse	13
RAR fokusområde: Borgere på kanten af arbejdsmarkedet	14
Udviklingen	14
Indsats og ordinære løntimer	14
Bevægelse mellem ydelser	15
Status efter indsats.....	16
Beskæftigelsespolitiske mål	17
Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende	17
Flere personer med handicap skal i beskæftigelse	18

RAR Østjyllands hovedfokus

Dette notat belyser en del af den viden om arbejdsmarkedet, som er baggrund for Rådets strategi og de efterfølgende indsatser, som sættes i gang. Nedenfor belyses nogle eksempler på koblingen mellem viden, strategi og indsatser med udgangspunkt i den viden, der belyses i dette notat. Viden er grundlaget for en kvalificeret indsats.

At sikre kvalificeret arbejdskraft og understøtte efteruddannelse/opkvalificering

- Rådet følger løbende med i rekrutteringsmulighederne på hele arbejdsmarkedet her og nu og i fremtiden med udgangspunkt i arbejdsmarkedets udvikling, arbejdsmarkedsbalancen, arbejdsstyrkens udvikling og fremskrivninger af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft (s. 6-12).
  - Det giver en vigtig aktuel viden om kompetenceefterspørgslen, som blandt andet bruges til at målrette positivlisten for den regionale uddannelsespulje og en bedre mulighed for at koordinere tværkommunale kursusløb.
  - Med et bredere fokus arbejder Rådet for en løbende opkvalificering af hele arbejdsstyrken gennem en VEU (voksen- og efteruddannelse) indsats målrettet brancher med et særligt behov. Det er både vigtigt for at løse virksomhedernes aktuelle rekrutteringsudfordringer og for at håndtere de forestående mulige ubalancer mellem udbud og efterspørgsel.
  - Denne indsats kan kun realiseres gennem et bredt og aktivt samarbejde mellem alle aktører på arbejdsmarkedet. Derfor samarbejder Rådet med aktører inden for erhvervs-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Det sker for eksempel via konferencer og workshops, som samler viden om udfordringer og konkrete succesrige initiativer om beskæftigelse, opkvalificering og kompetenceløft. Rådet pusher på denne baggrund viden og sætter dagsordenen om positive projekter, der fremmer kvalificeret arbejdskraft.

At borgere på kanten af arbejdsmarkedet kommer tættere på job og får fodfæste på arbejdsmarkedet

- En stor del af befolkningen i den erhvervsaktive alder står uden en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Det gør de blandt andet, fordi de har udfordringer fagligt, personligt eller socialt. Rådet vil arbejde for at mobilisere den ressource gruppen udgør til gavn for arbejdsmarkedet og for den enkelte (s. 13-18).
  - Rådet følger konkrete indsatser, som sætter fokus på udnyttelse og styrkelse af kompetencer og erhvervsevne for udsatte borgere. Her har rådet bl.a. fokus på de virksomhedsrettede aktiviteter som instrument til at bringe udsatte borgere tættere på et job.
  - Rådet udbreder viden om best practice mellem jobcentre og virksomheder om indsatser, som styrker kompetencer og erhvervsevner for udsatte grupper. Herved skabes et bedre grundlag for- og viden om koblingen mellem indsatser og efterfølgende tilknytning til arbejdsmarkedet for udsatte grupper. Det sker i et bredt udsnit af aktiviteter fra konferencer til et fokus på kommunernes beskæftigelsesplaner.
  - Uddannelse, opkvalificering og brancheskift er ligeledes relevante fokuspunkter som hjælp til borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Derfor arbejder Rådet for, at flere unge tager en erhvervsuddannelse og herunder hjælpes i gang via forberedende grunduddannelse (FGU). Opkvalificering og brancheskift er særligt relevante for at undgå nedslidning i visse brancher. Dermed mindskes afgang fra arbejdsstyrken.

Læs mere om RAR Østjyllands strategi og fokuspunkter på Rådets hjemmeside:

<https://rar-bm.dk/rar-oestjylland/om-rar-oestjylland/strategi-og-fokusomraader/>

Resumé

Arbejdsmarkedet – kvalificeret arbejdskraft

- Folketallet vokser i RAR Østjylland frem mod 2028. Gruppen over 65 år der forventes at vokse mest med ca. 22 pct. I lyset af stigende tilbagetrækningsalder bliver det vigtigt at fokusere på de ældres kompetencer på arbejdsmarkedet.
- Pendlingen stiger i Østjylland, og det bidrager til vækst i beskæftigelsen. Favrskov og Skanderborg er de kommuner med mest pendling. Aarhus er det største trækplaster for arbejdskraft.
- Det går godt med beskæftigelsen. Siden 2012 er den steget med 23.885 / 6,8 pct.
- Ledigheden har været faldende siden 2010 med i alt 32,3 pct.
- Der er mangel eller paradoksproblemer for 8,9 pct. af stillingsbetegnelserne i Arbejdsmarkedsbalancen. Det repræsenterer et bredt udsnit af stillingsbetegnelser. Der er størst mangel ingen for Bygge og anlæg, Jern og metal og Sundhed omsorg og personlig pleje.
- Arbejdsstyrkens uddannelsesbaggrund er ændret markant. Der er væsentligt flere med en videregående uddannelse og færre kortuddannede og faglærte.
- Frem mod 2025 forventes faldende i ledighed for de kortuddannede, mangel på faglært arbejdskraft og stigende ledighed for de videregående uddannede.
- I de senere år er antallet af udenlandske arbejdstagere steget markant. Særligt statsborgere i østeuropæiske EU-lande har bidraget til vækst i beskæftigelsen for udenlandske statsborgere.
- I takt med at flere udenlandske statsborgere er beskæftigede i Østjylland, er antallet, som modtager offentlige forsørgelsesydelse, også steget.

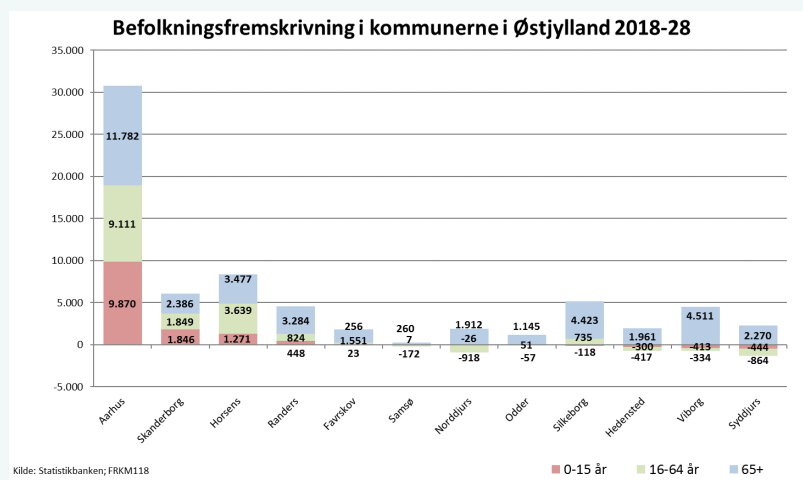
Borgere på kanten af arbejdsmarkedet

- I RAR Østjylland var 16,9 pct. af befolkningen i 2018 på offentlig forsørgelse. Andelen af offentligt forsørgede er faldet det seneste år.
- Faldet i offentligt forsørgede stammer primært fra et fald i de jobklare ydelsesmodtagere.
- Der er stor variation i kommunernes brug af virksomhedsrettet indsats samt brugen af virksomhedsrettet indsats i forhold til de forskellige målgrupper.
- Der er ligeledes markant forskel i kommunernes brug af ordinære løntimer til målgrupperne længere væk fra arbejdsmarkedet.
- Der ligger en stor opgave i at hjælpe ikke jobklare ydelsesmodtagere tættere på arbejdsmarkedet. Samtidig er det en udfordring at bidrage til, at færre går fra jobklar til ikke jobklar.
- Borgere på kanten af arbejdsmarkedet er en vigtig gruppe at forholde sig til som ressource, der kan mobiliseres og bringes tættere på arbejdsmarkedet. Her er bl.a. opkvalificering og virksomhedsrettede indsatser eksempler på indsatser, der kan bringe personer tættere på beskæftigelse.
- Antallet og andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som er i beskæftigelse, er steget markant de seneste år.

Arbejdsmarkedet

Befolkningen og pendling

Fig. 1

Figur 1 viser en fremskrivning af befolkningen i Østjylland fra 2018-28 efter aldersgrupper. I fem ud af de 12 østjyske kommuner forventes en vækst i alle aldersgrupper.

Folketallet forventes samlet set at stige med 64.829 / 6,6 pct. frem mod 2028. Det dækker over en vækst i aldersgruppen 0-15 år på 12.107 / 6,8 pct., en vækst i aldersgruppen 16-64 år på 13.760 / 2,2 pct., og en vækst i aldersgruppen 65+ år på 38.962 / 22,1 pct.

Den største andelsmæssige befolkningstilvækst er i Skanderborg på 9,0 pct.-point, og i Horsens på 8,6 pct.-point. Den laveste andelsmæssige befolkningstilvækst er i Syddjurs på 2,2 pct.-point.

Tabel 1

		Bopæl												Befæltige efter arbejdssted	
Pendling i Østjylland i 2017		Favrskov	Hedensted	Horsens	Norddjurs	Odder	Randers	Samsø	Silkeborg	Skanderborg	Syddjurs	Aarhus	Viborg	Uden for RAR Øst	Beskæftigede efter arbejdssted
Arbejdssted	Favrskov	9.839	64	178	216	83	2.041	1	1.002	601	457	3.205	594	1.001	19.282
	Hedensted	48	12.012	2.981	24	84	69	3	198	232	28	599	45	4.425	20.748
	Horsens	221	4.297	27.521	50	775	250	13	816	1.347	107	2.821	109	4.841	43.168
	Norddjurs	128	5	30	11.965	10	805	4	30	43	1.429	775	45	561	15.830
	Odder	57	70	436	23	5.126	36	13	68	313	22	1.254	19	240	7.677
	Randers	1.479	52	151	1.143	67	29.810	13	350	304	756	2.706	911	3.377	41.119
	Samsø	5	3	5	2	19	1	1.468	3	8	3	53	2	55	1.627
	Silkeborg	917	146	651	48	80	440	2	28.008	1.255	104	2.464	2.131	3.620	39.866
	Skanderborg	854	288	1.857	155	643	525	4	1.750	13.353	278	5.083	195	1.608	26.593
	Syddjurs	226	20	54	1.590	27	557	4	80	109	9.703	1.724	41	458	14.593
	Aarhus	8.484	909	4.265	1.924	3.334	6.702	52	4.796	11.171	6.371	134.326	1.739	14.255	198.328
	Viborg	1.171	54	142	108	45	1.522	2	2.756	256	108	1.750	34.364	7.856	50.134
	Uden for RAR Øst	1.550	6.309	5.949	762	671	4.598	96	6.475	2.601	1.047	15.259	8.138	2.315.913	2.369.368
	Beskæftigede efter bopæl	24.979	24.229	44.220	18.010	10.964	47.356	1.675	46.332	31.593	20.413	172.019	48.333	2.358.210	2.848.333

Kilde: Statistikbanken; Pend100

Befolkningstallet har stor betydning for det fremtidige udbud af arbejdskraft. Dette skal dog også ses i lyset af stigende tilbagetrækningsalder, og reformer der tilstræber at øge befolkningens deltagelse på arbejdsmarkedet i form af stigende erhvervsfrekvens.

Tabel 1 viser, hvorfra og hvortil de beskæftigede pendler mellem kommunerne i RAR Østjylland. Det fremgår f.eks., at 1.479 pendler fra Favrskov til Randers. Favrskov og Skanderborg er de to kommuner, hvor flest pendler ud af kommunen for at arbejde med hhv. 60,6 pct. (15.140) og 57,7 pct. (18.240) af de beskæftigede efter arbejdssted.

Tabel 2

	Favrskov	Hedensted	Horsens	Norddjurs	Odder	Randers	Samsø	Silkeborg	Skanderborg	Syddjurs	Aarhus	Viborg
Netto udpendling 2017												
Erhverv i alt	5.697	3.481	1.052	2.180	3.287	6.237	48	6.466	5.000	5.820	-26.309	-1.801
Landbrug, skovbrug og fiskeri	-116	35	5	-21	-39	57	5	17	-6	65	107	-27
Industri, råstofindvinding mv.	454	273	234	618	546	1.588	11	1.051	-941	531	-1.780	180
Bygge og anlæg	263	160	2	339	191	667	7	413	358	558	-4.200	228
Handel og transport mv.	1.132	1.224	267	890	958	1.860	-16	2.235	746	1.572	-7.787	848
Information og kommunikation	606	248	347	105	263	499	7	85	677	317	-2.829	255
Finansiering og forsikring	249	177	324	-23	111	173	4	-526	509	164	-917	98
Ejendomshandel og udlejning	88	98	14	35	60	70	-3	81	145	55	-590	24
Erhvervs-service	1.087	499	245	114	315	1.169	7	749	1.080	760	-5.325	-857
Offentlig adm. Undervis. & sundhed	1.662	553	-459	69	739	53	12	2.270	2.188	1.702	-2.519	-2.377
Kultur, fritid og anden service	272	214	72	53	143	90	13	86	241	96	-487	-178
Uoplyst aktivitet	0	0	1	1	0	11	1	5	3	0	18	5

Kilde: Statistikbanken; PEND101

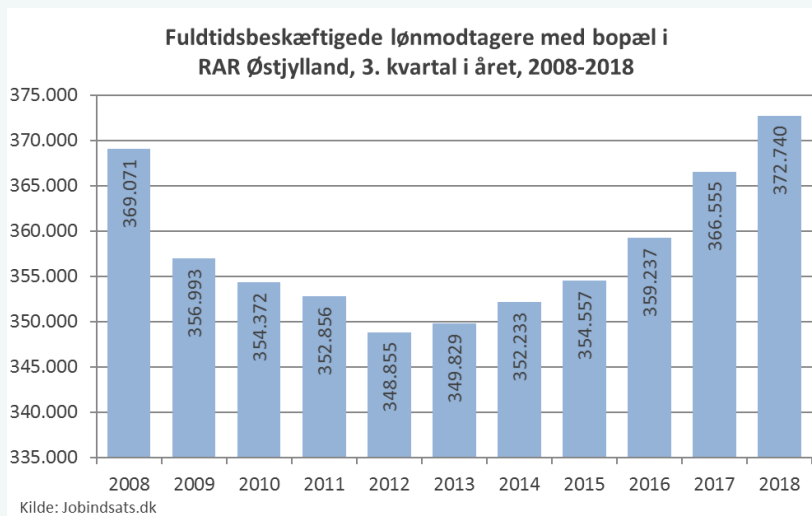
Modsat ligger Samsø og Aarhus med hhv. 12,4 pct. (207) og 21,9 pct. (37.693), der pendler ud af kommunen. Skanderborg og Favrskov ligger i top mht. indpendling med hhv. 49,8 pct. (13.240) og 49,0 pct. (9.443) af de beskæftigede efter arbejdssted.

Tabel 2 viser netto udpendlingen i RAR Østjylland efter branche. Det fremgår, at de fleste kommuner er netto udpendlingskommuner, med undtagelse af Aarhus, og Viborg. Disse er netto indpendlingskommuner.

Således pendler der i Favrskov 5.697 flere ud end ind til kommunen. Der er størst overskud mellem ud- og indpendling inden for offentlig adm. mv. med 1.662. Aarhus er det største trækplaster for arbejdskraft fra de Østjyske kommuner. Der pendler 64.002 ind og 37.693 pendler ud. Det giver et indpendlingsoverskud på 26.309. Der er størst overskud inden for Handel og transport mv. med 7.787.

Beskæftigelse og beskæftigelsesfrekvens

Fig. 2

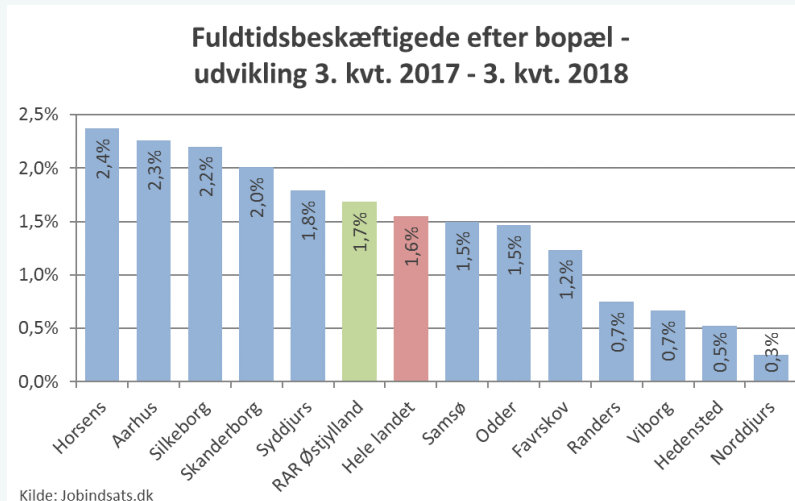

Figur 2 viser udviklingen i antallet af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med bopæl i RAR Østjylland, 3. kvartal i årene 2008 til 2018.

Som det fremgår af figuren, faldt beskæftigelsen markant fra 2008 til 2009, hvorefter den faldt mere moderat frem til 2012. Fra 2008 til 2012 faldt beskæftigelsen med 20.216 fuldtidspersoner svarende til et fald på 5,5 pct.

Efter 2012 er beskæftigelsen steget år for år. I perioden 2012-2018 har der været en vækst på 23.885 fuldtidspersoner svarende til en stigning på 6,8 pct. Det seneste år er beskæftigelsen steget med 6.185 / 1,7%.

Fig. 3

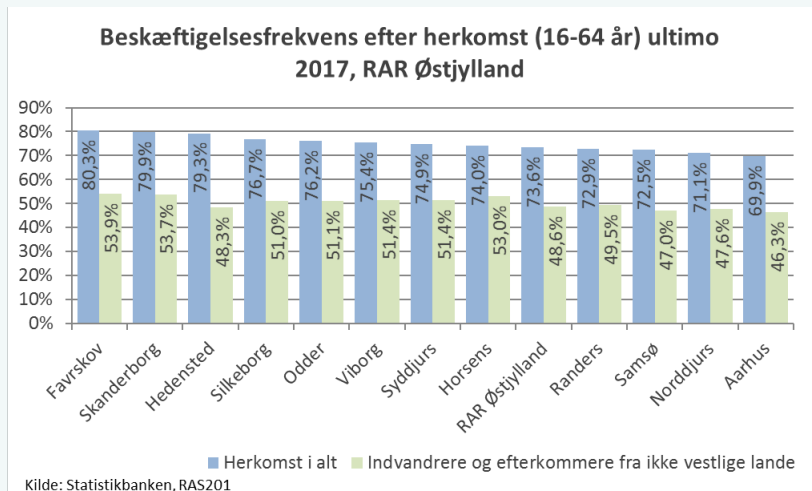

Som nævnt ovenfor er beskæftigelsen blandt borgere med bopæl i RAR Østjylland steget år for år siden 2012. Således har der også været beskæftigelsesfremgang i den seneste årsperiode, som der forelægger data for, 3.kvt. 2017 - 3.kvt. 2018.

I Østjylland er beskæftigelsen steget med 1,7 pct., mens der på landsplan har været en beskæftigelsesfremgang på 1,6 pct. Blandt de Østjyske kommuner er beskæftigelsen steget mest i Horsens (2,4 pct.), Aarhus (2,3 pct.) og Silkeborg (2,2 pct.).

Den mindste vækst i beskæftigelsen har været i Norddjurs og Hedensted med hhv. (0,3 pct.) og (0,5 pct.).

Fig. 4

Figur 4 viser beskæftigelsesfrekvensen for befolkningen samlet set og for indvandrere og efterkommere fra ikke vestlige lande. Beskæftigelsesfrekvensen er den andel af befolkningen i aldersgruppen 16-64 år, som er i beskæftigelse. Samlet set er beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere og efterkommere fra ikke vestlige lande markant lavere med en andel på 48,6 pct. mod en andel på 73,6 pct. for hele befolkningen.

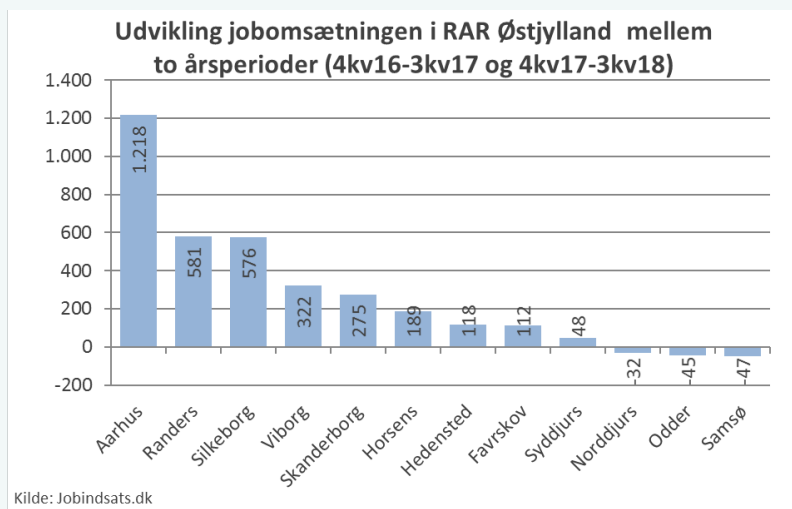
Hvis indvandrere og efterkommere fra ikke vestlige lande havde den samme beskæftigelsesfrekvens som befolkningen i gennemsnit, ville det øge beskæftigelsen med ca. 13.100 i Østjylland.

Beskæftigelsesfrekvensen øges f.eks. via opkvalificering inden for områder med stor efterspørgsel.

Jobomsætning og ledighed

Fig. 5

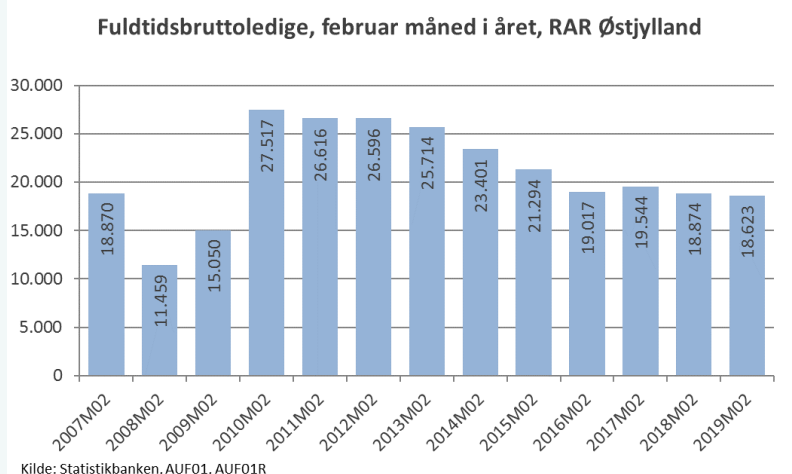

Figur 5 viser udviklingen i jobomsætningen RAR Østjylland over to årsperioder indtil 3. kv. 2018. Den seneste årsperiode er der skabt 135.564 nye job i Østjylland. Det er 3.315 / 2,5 pct. flere end i årsperioden før.

En stigende jobomsætning indikerer en stigende beskæftigelse og dermed hænger udviklingen i figur 5 fint sammen med udviklingen i beskæftigelsen jf. fig. 2. Antalsmæssigt er der skabt flest nye job i Aarhus (1.218), Randers (581), Silkeborg (576) og Viborg (322).

Der har været mindre fald i jobomsætningen i Norddjurs, Odder og på Samsø. Et mindre fald er et opmærksomhedspunkt i forhold til den fremtidige udvikling i beskæftigelsen.

Fig. 6

Figur 6 viser udviklingen i antallet af fuldtidsbruttoledige i RAR Østjylland, februar i året.

Af figur 6 fremgår, at der var en betydelig stigning i ledigheden omkring 2008-10. Fra 2008 til 2010 steg antallet af ledige med 16.158 og det svarer til en vækst på 140,1 pct. Siden 2010 har ledigheden været faldende. I perioden 2010-2019 er antallet af fuldtidsbruttoledige faldet med 8.894 og det svarer til et fald på 32,3 pct. Det seneste år er ledigheden faldet med 251 / 1,3 pct.

Tabel 3

Bruttoledige* i Østjylland	Feb.	Feb.	Udvikling		Bruttoledige i % af forsikrede ledige i feb. 2019 og udvikling siden feb. 2018 i %point	
	2018	2019	2018-2019	Procent	2019	2018
I alt	18.874	18.622	-252	-1,3%	4,0	0,1
Akademikere (inkl. ingeniører)	1.539	1.740	201	13,1%	4,1	0,2
Byggefagenes a-kasse	115	120	5	4,3%	4,8	0,1
A)	390	404	14	3,6%	3,4	0,1
Danske Sundhedsorganisationer (DSA)	373	358	-15	-4,0%	2,0	-0,1
Det Faglige Hus A-kasse	741	830	89	12,0%	4,2	0,1
El-faget	38	45	7	18,4%	1,3	0,2
Fag og Arbejde (FOA)	751	603	-148	-19,7%	2,8	-0,6
Faglig Fælles a-kasse (3F)	2.312	2.411	99	4,3%	6,3	0,3
Frie Funktionærer (FFA)	110	107	-3	-2,7%	2,8	-0,1
Funktionærer og Tjenestemænd (FTF-A)	905	1.099	194	21,4%	4,4	0,7
Fødevarerforbundet (NNF)	112	95	-17	-15,2%	3,2	-0,7
Handels- og Kontorfunktionærer (HK)	1.531	1.588	57	3,7%	4,7	0,2
Journalistik, Kommunikation og Sprog	228	249	21	9,2%	6,5	0,5
Kristelig a-kasse	1.485	1.433	-52	-3,5%	4,9	-0,1
Ledere	335	405	70	20,9%	2,1	0,3
Lærere (DLF-A)	286	284	-2	-0,7%	2,1	0,0
Magistre (MA)	1.134	1.153	19	1,7%	7,7	0,0
Metalarbejdere	308	255	-53	-17,2%	1,9	-0,4
Min akasse (inkl. Business)	671	622	-49	-7,3%	3,6	-0,3
Selvstændige (DANA)	70	69	-1	-1,4%	2,1	0,1
Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE)	556	613	57	10,3%	2,8	0,3
Socialpædagoger (SLA)	243	214	-29	-11,9%	3,2	-0,4
Teknikere	276	293	17	6,2%	6,0	0,4
Økonomer (CA)	592	584	-8	-1,4%	4,3	-0,3
Ikke forsikrede	3.773	3.050	-723	-19,2%	.	.

Kilde: Danmarks Statistik; AUF01, AUF01R, AUP03 og AUP03R, egne beregninger
 *Modtagere af A-dagpenge, arbejdsmarkedsydelse, særlig uddannelsesydelse samt jobparate der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse (inkl. aktiverede fra alle grupper).

Tabel 3 viser ledighedsudviklingen fordelt på a-kasser samt for de ikke-forsikrede. For de ikke-forsikrede ledige har der samlet set været et fald i ledigheden på 723 (-19,2 pct.) personer fra februar 2018 til februar 2019. Integrationsydelsesmodtagerne står for 675 af dette fald.

De største fald, i absolutte tal, er blandt medlemmer af FOA (-148) og Metalarbejderne (-53).

I februar 2019 var ledigheden lav i en række a-kasser og særligt lav blandt medlemmer af El-faget (1,3 pct.), Metalarbejdere (1,9 pct.), og DSA (2,0 pct.).

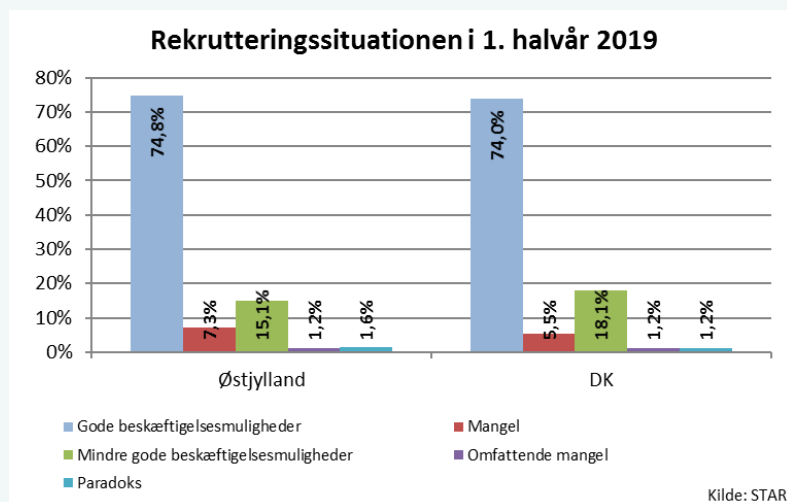
Der er imidlertid også a-kasser, som fortsat har relativt høje ledighedsprocenter - blandt andre Magistre (7,7 pct.), Journalistik, kommunikation og sprog (6,5 pct.), og 3F (6,3 pct.).

RAR fokusområde: Sikre virksomhederne tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft

Rekrutteringssituationen

Fig. 7

Kilde: STAR

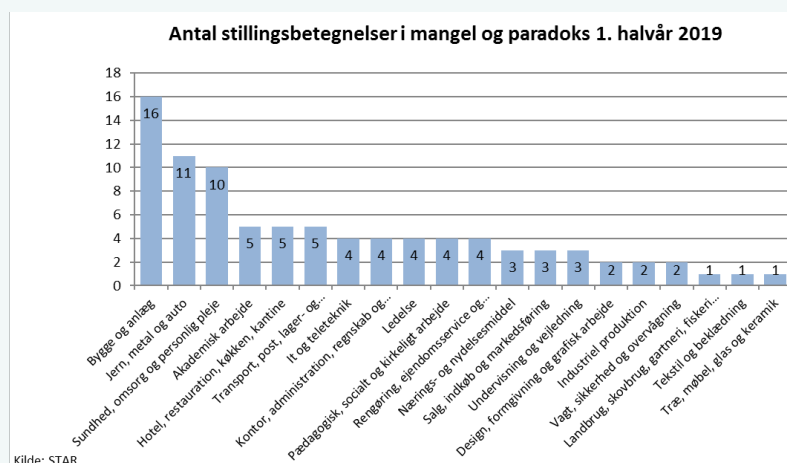
Figur 7 viser fordelingen af alle Arbejdsmarkedsbalancens 893 stillingsbetegnelser i kategorier efter hvor gode jobmuligheder, der er for den enkelte stillingsbetegnelse i 1. halvår 2019.

I Østjylland er 74,8 pct. af stillingsbetegnelserne i gode jobmuligheder. Her er der ikke nogen mangel, men lav ledighed og høj jobsøgningsrate.

Der er mangel på arbejdskraft for 7,3 pct. og paradoksproblemer for 1,6 pct. af stillingsbetegnelserne. Paradoks betyder, at der både er mangel og en del jobsøgende.

Endelig er der mindre gode jobmuligheder for 15,1 pct. af stillingsbetegnelserne. Det betyder, at der er overskud af arbejdskraft.

Fig. 8

Kilde: STAR

Figur 8 viser antallet af stillingsbetegnelser i de erhvervsgrupper, hvor der er mangel på arbejdskraft eller paradoksproblemer.

Der er mangel inden for et bredt udsnit af erhvervsgrupper.

Der er flest stillingsbetegnelser med mangel inden for Bygge og anlæg, Jern og metal og Sundhed, omsorg og personlig pleje.

Tabel 4

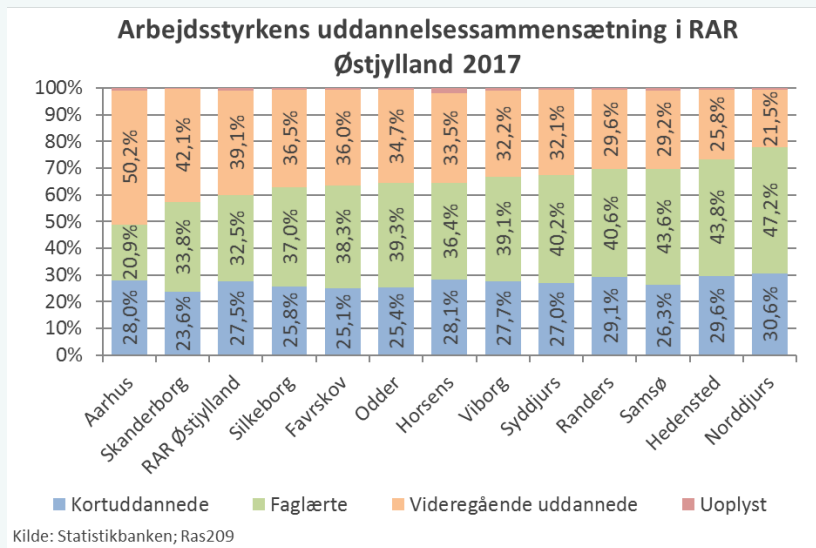
Mangelområder i Østjylland top 15 efter flest job	Jobnetjob aug. 2018 - jan. 2019	CV jobønsker jan. 2019
sygeplejerske	863	60
social- og sundhedsassistent	839	75
rengøringsassistent	796	1.363
salgskonsulent	504	352
social- og sundhedshjælper	426	290
telemarketingmedarbejder	369	51
pædagogmedhjælper	243	1.134
elektriker	239	46
chauffør, fragt, distribution, blandet kørsel	232	256
tømrer	197	79
tolk	186	83
socialrådgiver	165	114
tjener	158	203
køkkenmedhjælper	151	809
cafemedarbejder	134	159

Mangelområderne repræsenterer et bredt udsnit af stillingsbetegnelser. Tabel 4 viser de mangelstillingsbetegnelser, hvor der samtidig har været flest job slået op på jobnet over 1/2 år fra august 2018 til januar 2019. Det vises også hvor mange ledige med minimum 3 måneders ledighed, som har et CV jobønske inden for en af disse stillingsbetegnelser.

Det fremgår, at sygeplejerske og social- og sundhedsassistent er de stillingsbetegnelser med flest opslåede job med hhv. 863 og 839. Samtidig var der blot hhv. 60 og 75 ledige, som havde området som et jobønske i jan. 2019.

Arbejdsstyrkens udvikling

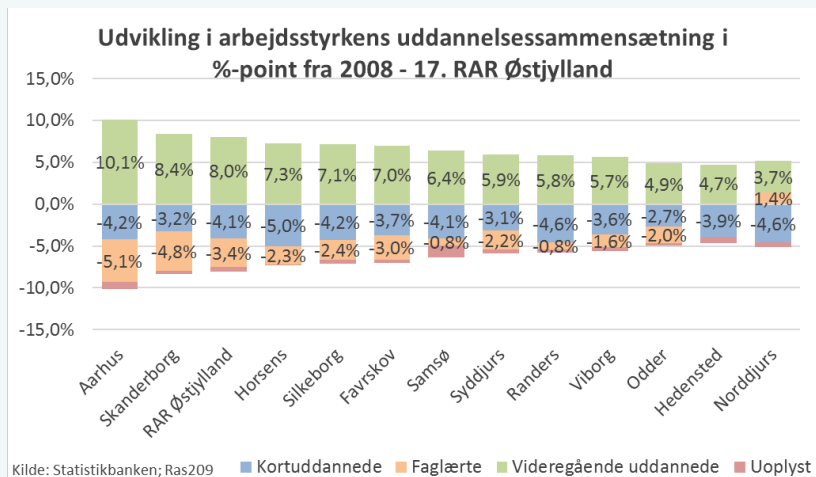
Fig. 9

Figur 9 viser bl.a. at 27,5 pct. af arbejdsstyrken er kortuddannet i Østjylland. 32,5 pct. af arbejdsstyrken er faglært, og 39,1 pct. har en videregående uddannelse. Der er en del variationer i forhold til gennemsnittet mellem kommunerne.

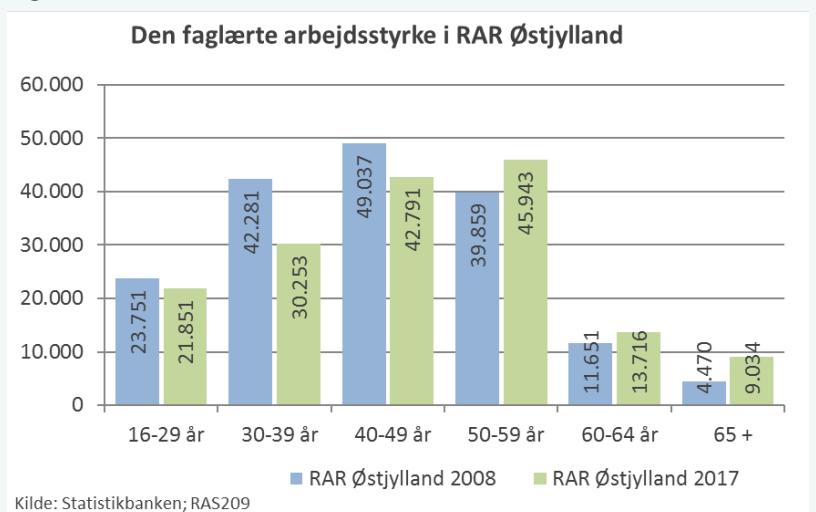
Skanderborg kommune har således, med 23,6 pct. færrest kortuddannede, mens Norddjurs med 30,6 pct., har flest kortuddannede. Aarhus har, med 50,2 pct., størst andel med en videregående uddannelse, mens Norddjurs har den mindste andel med 21,5 pct. Norddjurs har samtidig den største andel med en faglært uddannelse med 47,2 pct., mens Aarhus har den laveste andel med 20,9 pct.

Fig. 10

Figur 10 viser, at der er en markant udvikling i arbejdsstyrkens uddannelsessammensætning. I gennemsnit er andelen af videregående uddannede i Østjylland steget med 8,0 procentpoint fra 2008 til 17. Antalsmæssigt er det 41.792 flere. Andelen af kortuddannede er i samme periode faldet med 4,1 procentpoint. Det svarer til 15.743 færre kortuddannede. Den faglærte arbejdsstyrke er faldet med 4,1 procentpoint. Det svarer til 12.025 færre faglærte. Aarhus har haft den største vækst i andelen med en videregående uddannelse med 10,1 procentpoint. Horsens har haft det største fald i andelen af kortuddannede med 5,0 procentpoint.

Fig. 11

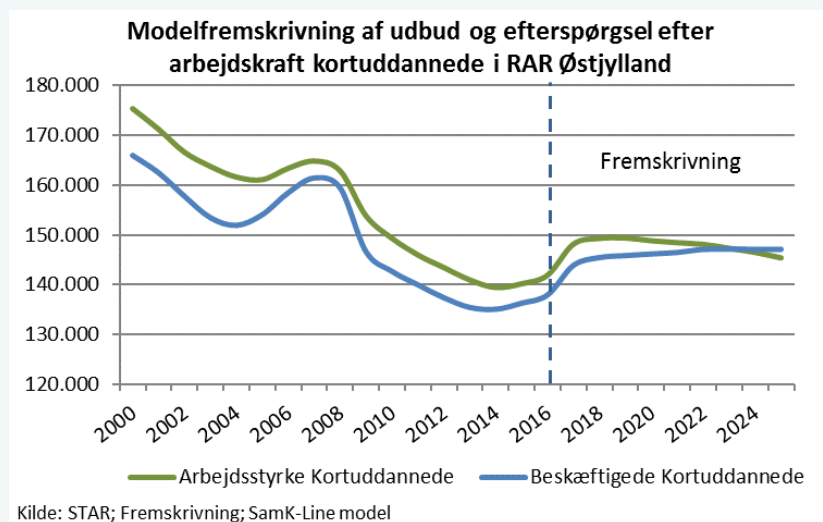

Figur 11 viser alderssammensætningen i den faglærte arbejdsstyrke i 2008 og 2017. Der er en særlig aldersbetinget udfordring med den faglærte arbejdsstyrke. Andelen af personer over 50 år er steget fra 32,7 pct. til 42,0 pct. Antallet af personer i arbejdsstyrken falder markant ved overgangen mellem 50-59 år og de 60+ årige.

Her falder arbejdsstyrken fra 45.943 til 22.750. Det er et fald på 23.193 / 50,5 pct. Dette aldersbetingede fald i arbejdsstyrken er en markant udfordring fremover. Det fremgår samtidig, at antallet af unge, der kommer ind i arbejdsstyrken, er faldet fra 23.751 til 21.581 fra 2008 til 17. Antallet af unge, der kom ind i arbejdsstyrken fra 2008 til 17, var altså lavere, end antallet, der potentielt set forlader arbejdsstyrken pga. alder.

Fremskrivning af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft

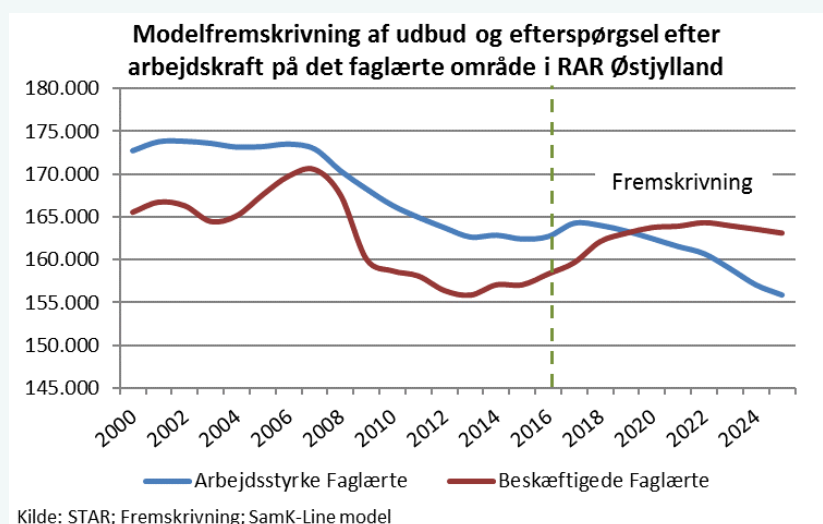
Fig. 12

Figur 12 viser udviklingen (2000-2016) og en fremskrivning (2016-2025) af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft for den kortuddannede arbejdsstyrke i RAR Østjylland.

Det fremgår, at både udbud og efterspørgsel er faldet markant fra 2000 til 2016. Arbejdsstyrken er faldet med 33.350 / 19,0 pct., og beskæftigelsen er faldet med 27.941 / 16,8 pct. Det er meget markante udviklingstræk, som afspejler, at befolkningen generelt får et højere uddannelsesniveau, og at virksomhederne efterspørger flere medarbejdere med et uddannelsesniveau over kortuddannet niveau.

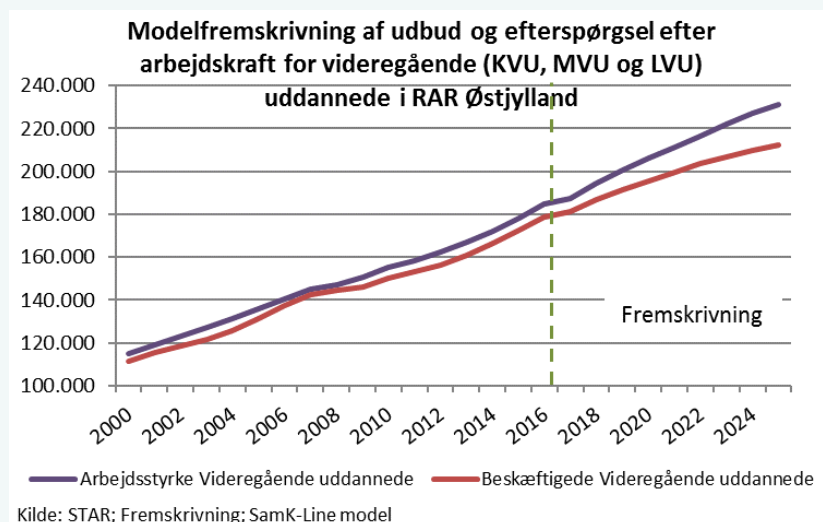
Fig. 13

Figur 13 viser udbud og efterspørgsel for den faglærte arbejdsstyrke fra 2000 til 2016 og med en fremskrivning frem til 2025. Det fremgår, at udbuddet er faldet fra 2000 til 2016 – især efter finanskrisen i 2008. Udbuddet er faldet med 10.000 / 5,8 pct. Efterspørgslen har ligeledes varieret markant. Den faldt fra 165.534 i 2007 til 158.350 i 2016. Det er et fald på -7.184 / -4,3 pct.

Frem mod 2020 forventes en stigende efterspørgsel og et faldende udbud. Det forventes at føre til et stigende rekrutteringspres og udfordring med at skaffe faglært arbejdskraft. Ledigheden er teknisk set negativ efter 2020. Det illustrerer, at efterspørgslen er større end udbuddet. Det er en kerneudfordring i de kommende år at modvirke dette – fx gennem opkvalificering af ufaglærte, fokus på substitution og evt. rekruttering af udenlandsk arbejdskraft.

Fig. 14

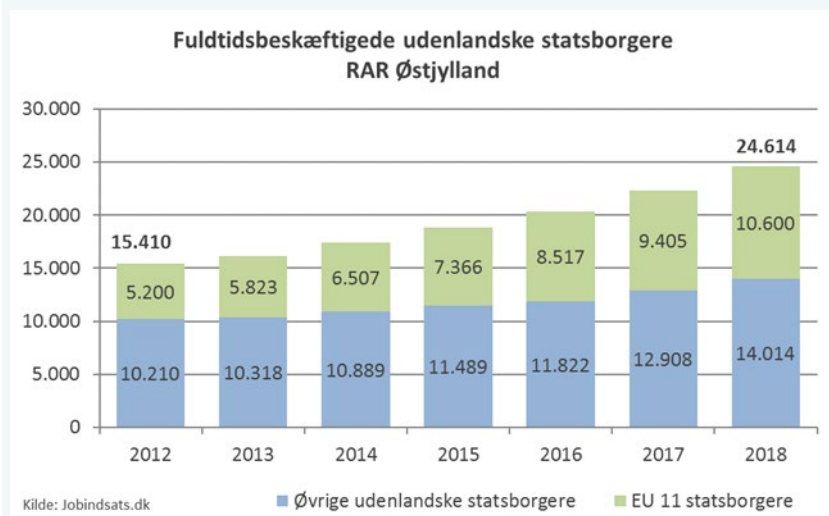

Figur 14 viser udbud og efterspørgsel for den videregående uddannede arbejdsstyrke. Udbud og efterspørgsel har begge været stigende fra 2000 til 2016. Udbuddet er steget fra 115.197 til 184.653. Det er en vækst på 69.456 / 60,3 pct. i udbuddet. Efterspørgslen er i samme periode steget fra 111.475 til 178.546. Det er en vækst på 67.071 / 60,2 pct.

Fremover forventes væksten i både udbud og efterspørgsel at fortsætte. Udbuddet forventes dog at vokse lidt kraftigere end efterspørgslen, hvorved ledigheden forventes at vokse på området.

Udenlandsk arbejdskraft

Fig. 15

*EU 11 er en betegnelse for de 11 østeuropæiske lande, der er optaget i EU efter år 2000

Fig. 16

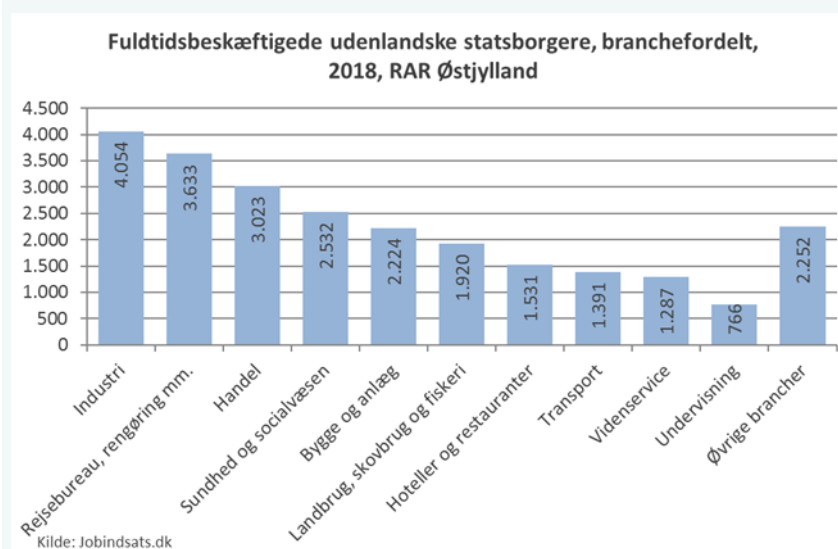
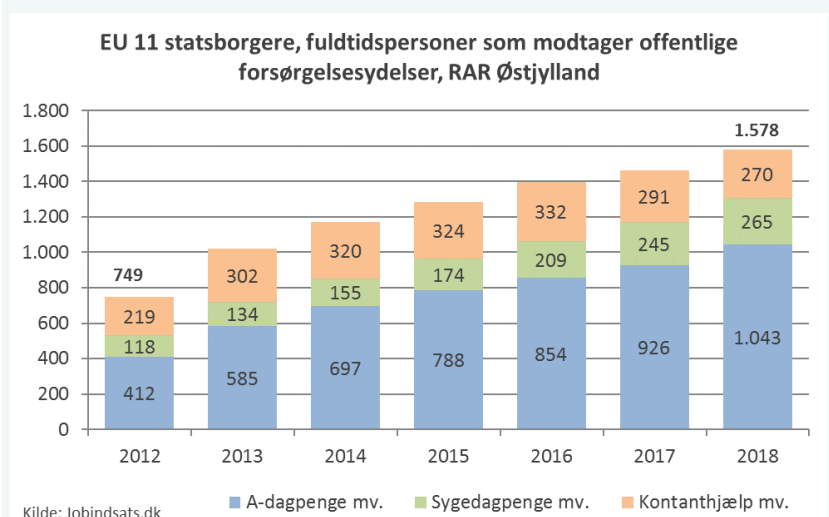

Fig. 17

Efter en årrække med faldende beskæftigelse som følge af den økonomiske krise er beskæftigelsen steget i Østjylland de senere år. I perioden 2012-2018 er antallet af fuldtidsbeskæftigede med arbejdssted i Østjylland steget med 28.462. I samme periode er antallet af fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere med arbejdssted i Østjylland steget fra 15.410 i 2012 til 24.614 i 2018. Med en beskæftigelsesstigning på 9.204 udgør udenlandske statsborgere 32 pct. af den samlede beskæftigelsesfremgang i perioden. Mere end halvdelen (5.400) af stigningen i fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere er statsborgere i et EU 11 land, som dermed tegner sig for 59 pct. af stigningen i antallet af fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere og 19 pct. af beskæftigelsesstigningen i alt.

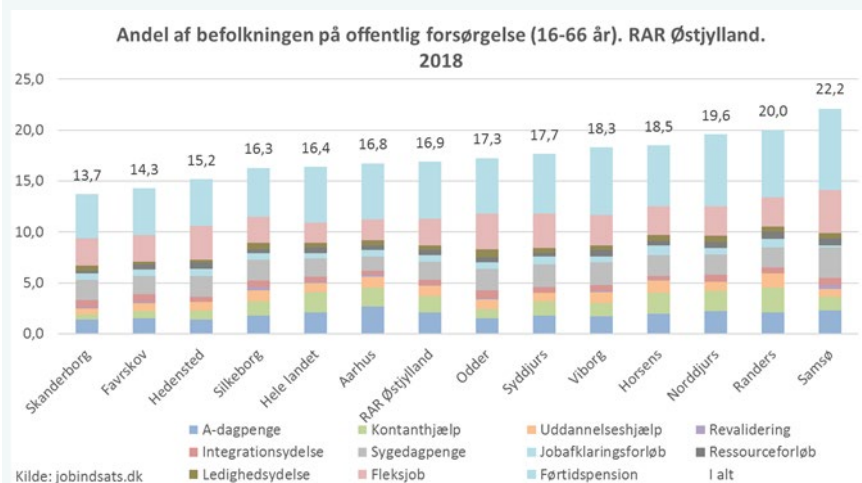
Antallet af fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere varierer på tværs af branche. 9 brancher har mere end 1.000 fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere. Inden for industrien er der mere end 4.000 fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere, mens tallet for Rejsebureau, rengøring og anden operationel service er godt 3.600. Forskellene på tværs af brancher afspejler i en vist omfang, at der er forskel på branchernes størrelse målt på antallet af beskæftigede. Andelen af beskæftigede udenlandske statsborgere er størst inden for Landbrug, skovbrug og fiskeri (37 pct.), Rejsebureau, rengøring og anden operationel service (22 pct.) samt Hoteller og restauranter (19 pct.). Udenlandske statsborgere udgør 7,1 pct. af beskæftigelsen på tværs af brancher.

I takt med at stadigt flere udenlandske statsborgere er beskæftiget i Østjylland og det øvrige Danmark, er der også flere udenlandske statsborgere, der modtager offentlige forsørgelsesydelse. Figur 17 er afgrænset til statsborgere i et EU 11 land. Som det fremgår af figur 15, er antallet af fuldtidsbeskæftigede EU 11 statsborgere steget med 104 pct. i perioden 2012-2018. I samme periode er antallet af EU 11 statsborgere (fuldtidspersoner), som modtager a-dagpenge mv., sygedagpenge mv. og kontanthjælp mv. steget med 111 pct. Størstedelen (66 pct.) modtager a-dagpenge. Antallet, som modtager kontanthjælp, er faldet de senere år, mens der er kommet flere sygedagpengemodtagere.

Borgere på offentlig forsørgelse

Fig. 18

Figur 18 viser, hvor stor en andel af befolkningen der i 2018 var på offentlig forsørgelse. I Østjylland var 16,9 pct. af befolkningen i alderen 16-66 år på en offentlig forsørgelse.

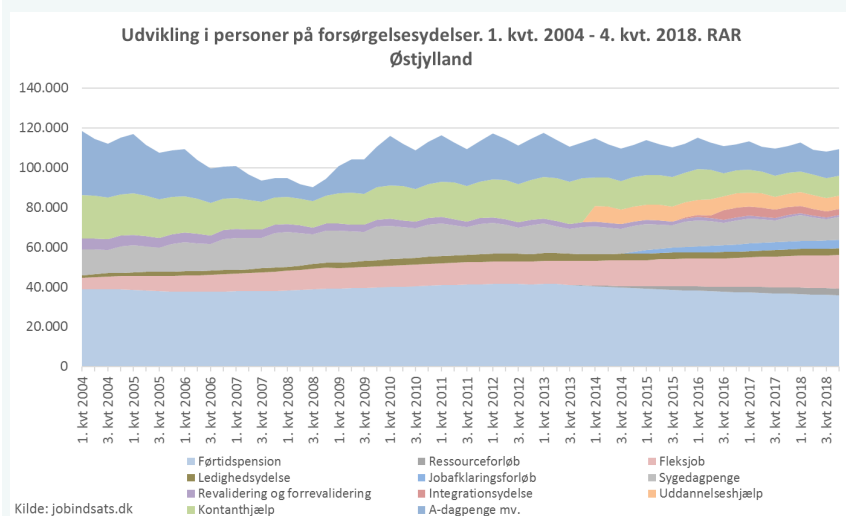
Største andel ses på Samsø, hvor 22,2 pct. var på en offentlig forsørgelse. Mindste andel ses i Skanderborg. Generelt for alle kommuner er, at det er personer på førtidspension, der udgør den største gruppe. Derudover findes den største gruppe på offentlig forsørgelse blandt personer i fleksjob og på a-dagpenge. Største andel af personer i fleksjob ses på Samsø og i Odder, mens den mindste andel ses i Aarhus.

Tabel 5

	Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtidspersoner i pct. af befolkningen 16-66 år
	4. kv. 2017	4. kv. 2018	Antal	Procent	
A-dagpenge	13.342	13.375	33	0,2%	2,1
Kontanthjælp	10.510	9.938	-572	-5,4%	1,5
Uddannelseshjælp	6.836	6.688	-148	-2,2%	1,0
Revalidering/forrevalidering	1.115	828	-287	-25,7%	0,2
Integrationsydelse	3.942	3.039	-903	-22,9%	0,5
Sygedagpenge	12.207	11.616	-591	-4,8%	1,8
Jobafklaringsforløb	3.975	4.080	105	2,6%	0,6
Ressourceforløb	3.253	3.385	132	4,1%	0,5
Ledighedsydelse	3.242	3.273	31	1,0%	0,5
Fleksjob	15.792	16.881	1.089	6,9%	2,6
Førtidspension	36.583	35.860	-723	-2,0%	5,6
I alt	110.797	108.963	-1.834	-1,7%	16,9

I alt var der i 4. kvartal 2018 ca. 109.000 fuldtidspersoner på offentlig forsørgelse i Østjylland. Det er et fald på 1.800 personer siden samme kvartal sidste år. Svarende til et fald på 1,7 pct. Til sammenligning var der i hele landet et fald på 2,5 pct. De største fald ses blandt andet i grupperne på revalidering, integrationsydelse, kontanthjælp og sygedagpenge. Derimod er der sket stigninger i grupperne på fleksjob, ressourceforløb, jobafklaring samt ledighedsydelse.

Fig. 19

Antallet på offentlig forsørgelse har igennem de seneste år ligget nogenlunde konstant med en nedadgående tendens. Laveste antal kunne ses for 10 år siden i 2008, hvor antallet lå på ca. 90.000 personer.

Figur 19 viser også, at faldet i offentligt forsørgede primært stammer fra et fald i, hvad man kan kalde de jobklare ydelsesmodtagere, borgere tættere på arbejdsmarkedet, mens antallet af ikke jobklare personer har været stigende. Denne udvikling kommer vi nærmere ind på i næste afsnit.

RAR fokusområde: Borgere på kanten af arbejdsmarkedet

Udviklingen

Tabel 6

Ydelsesmodtagere i Østjylland (fuldtidspersoner)		4. kv. 2017	4. kv. 2018	Udvikling	
Ikke jobparat	Kontanthjælp - aktivitetsparat	7.625	7.323	-302	-4,0%
	Uddannelseshjælp - aktivitetsparat	4.212	4.230	18	0,4%
	Integrationsydelse - aktivitetsparat	1.316	1.112	-204	-15,5%
	Revalidering	915	681	-234	-25,6%
	Forrevalidering	200	149	-51	-25,5%
	Sygedagpenge	12.207	11.616	-591	-4,8%
	Jobafklaringsforløb	3.975	4.233	258	6,5%
	Ressourceforløb	3.253	3.389	136	4,2%
	Ledighedsydelse	3.242	3.283	41	1,3%
	Fleksjob	15.789	16.870	1.081	6,8%
	Førtidspension	36.583	35.860	-723	-2,0%
	Ikke jobparate i alt	89.317	88.746	-571	-0,6%
	Jobparate	A-dagpenge	13.342	13.375	33
Kontanthjælp - jobparat		2.399	2.166	-233	-9,7%
Uddannelseshjælp - jobparat*		2.571	2.464	-107	-4,2%
Integrationsydelse - jobparat*		2.586	1.971	-615	-23,8%
Jobparate i alt		20.898	19.976	-922	-4,4%

* inkl. uddannelsesparate

Foruden borgere der, er ledige og umiddelbart kan varetage et arbejde, er der også en gruppe af borgere på "kanten", som ikke umiddelbart er i stand til det på grund af forskellige udfordringer, f.eks. fagligt, socialt eller helbreds-mæssigt.¹

Opdeles oversigten over ydelsesmodtagere i jobparat/ikke jobparat ses det, at der er et væsentligt større fald i andelen af jobparate end for de ikke-jobparate. Og tager man førtidspension ud af sammenligningen, har der været en stigning i de ikke-jobparate i det seneste år.

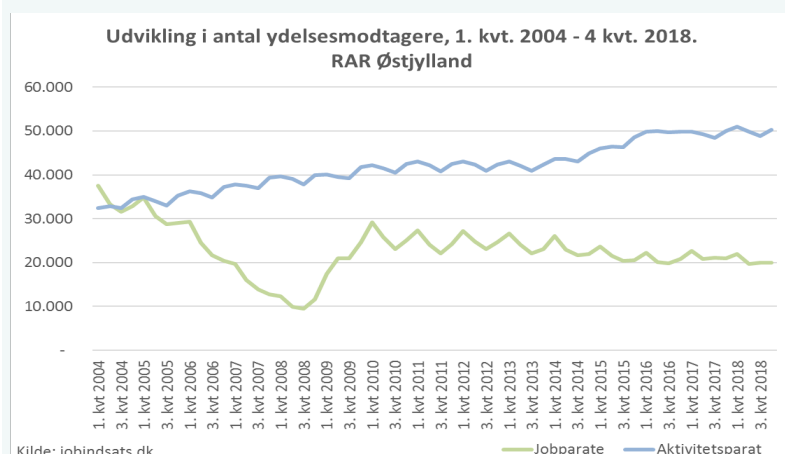
Der er ca. 20.000 fuldtidspersoner, der er klar til at tage et job, og de er allerede i arbejdsstyrken. Dernæst er der en stor gruppe på ca. 50.200 (ikke medregnet førtidspension), som ikke umiddelbart kan varetage et arbejde på normale vilkår, og derfor er "ikke jobklare".

Siden starten af 2010 har der været et faldende antal jobklare ydelsesmodtagere, men antallet af ikke jobklare har været stigende.

Selvom vejen til arbejdsmarkedet ofte er længere for de ikke-jobklare, er der flere projekter og undersøgelser, der viser, at de virksomhedsrettede indsatser ofte har positive effekter for denne målgruppe.² Med en virksomhedsrettet indsats menes primært praktik eller løntilskud (evt. i kombination med andre indsatser). Derudover er der de seneste år kommet fokus op ordinære jobs på få timer.

Andelen af virksomhedsrettede indsatser og ordinære timer er stadig meget varierende kommunerne imellem, som det ses i figur 21. Ikke jobklare ydelsesmodtagere omfatter i figuren ikke førtidspensionister og personer i fleksjob.

Fig. 20

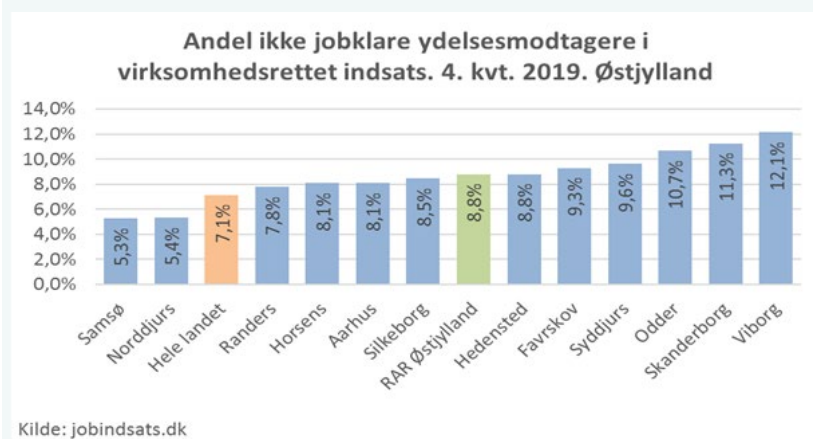

Kilde: jobindsats.dk

*udviklingen er vist uden førtidspension

Indsats og ordinære løntimer

Fig. 21

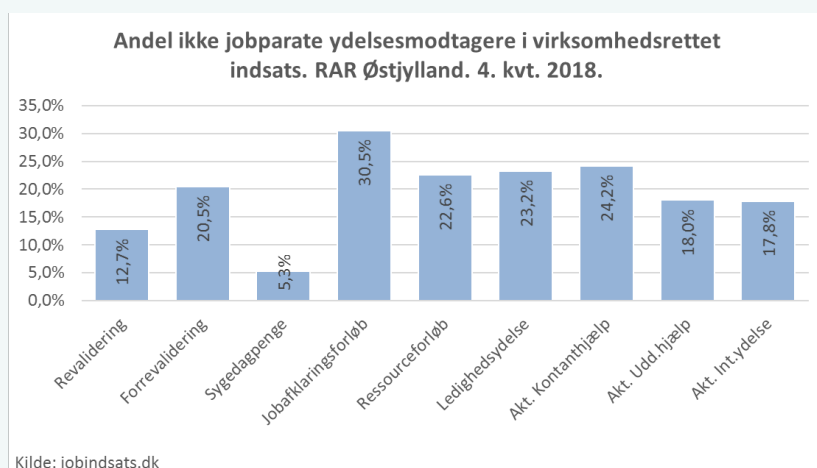

Kilde: jobindsats.dk

¹ Personer på fleksjob er teknisk set en del af arbejdsstyrken, hvis arbejdstiden er mere end 1 time om ugen, men arbejder ikke på normale vilkår.

² Herunder bl.a. STARS projekter "Flere skal med" og "Jobfirst".

Fig. 22

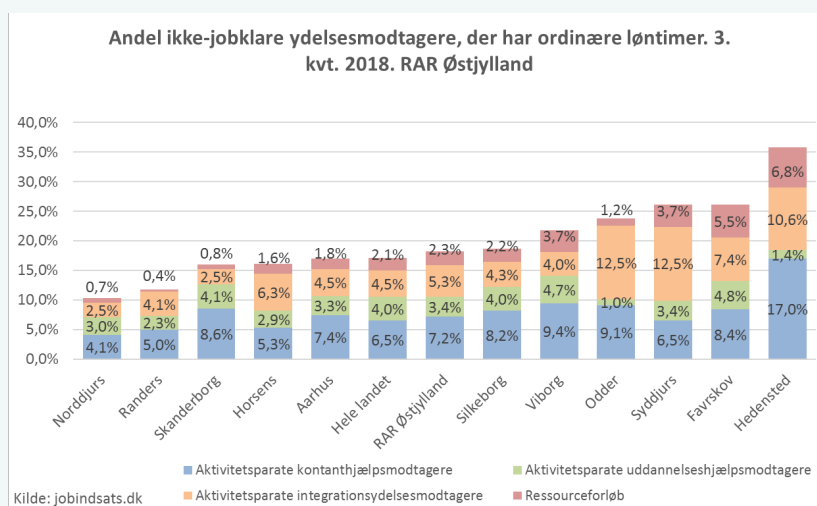

Der er ligeledes stor forskel mellem de forskellige ydelser og hvor stor en andel, der er i virksomhedsrettet indsats. Laveste andel er blandt sygedagpengemodtagerne, hvor andelen kun er 5,3 pct. i Østjylland. Dog er der derudover 15,5 pct. af sygedagpengemodtagerne, der har en delvis raskmelding.

Den største andel i virksomhedsrettet indsats ses blandt de, der er i jobafklaringsforløb samt aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Figur 23 viser andelen af ikke jobparate ydelsesmodtagere, der har ordinære løntimer.

Fig. 23

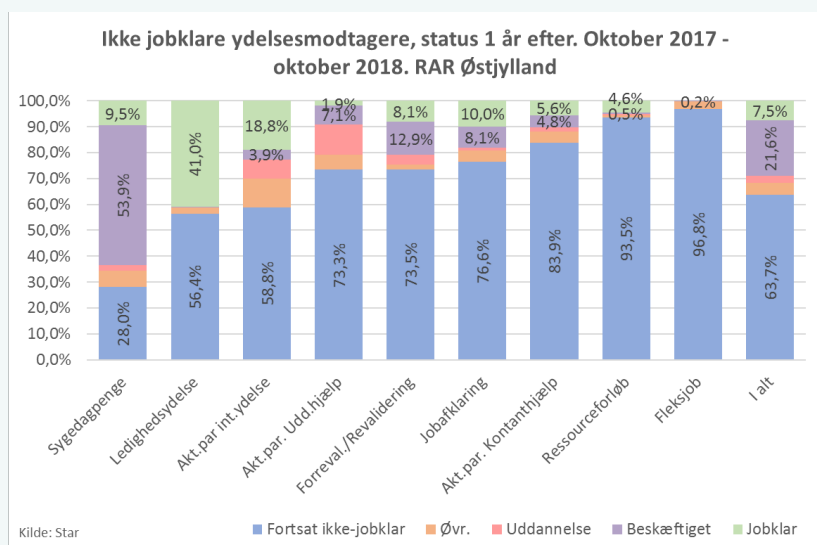

De aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere udgør den gruppe, hvor andelen af ordinære løntimer er størst. I Østjylland har 7,2 pct. af gruppen ordinære løntimer. Hhv. 3,4 pct. og 5,3 pct. af de aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere har ordinære løntimer. Derudover er der 2,3 pct. af personer i ressourceforløb, der har ordinære løntimer.

Der er markant forskel mellem kommunerne. Blandt de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere ligger andelen mellem 4,1 pct. i Norddjurs og 17,0 pct. i Hedensted. For uddannelseshjælpsmodtagerne ligger andelen mellem 1,4 pct. i Hedensted og 4,8 pct. i Favrskov. Andelen af aktivitetsparate integrationsydelsesmodtagere, der har ordinære løntimer, ligger mellem 2,5 pct. i hhv. Norddjurs og Skanderborg og 12,5 pct. i hhv. Odder og Syddjurs. For personer i ressourceforløb ligger andelen mellem 0,4 pct. i Randers og 6,8 pct. i Hedensted.

Bevægelse mellem ydelser³

Fig. 24

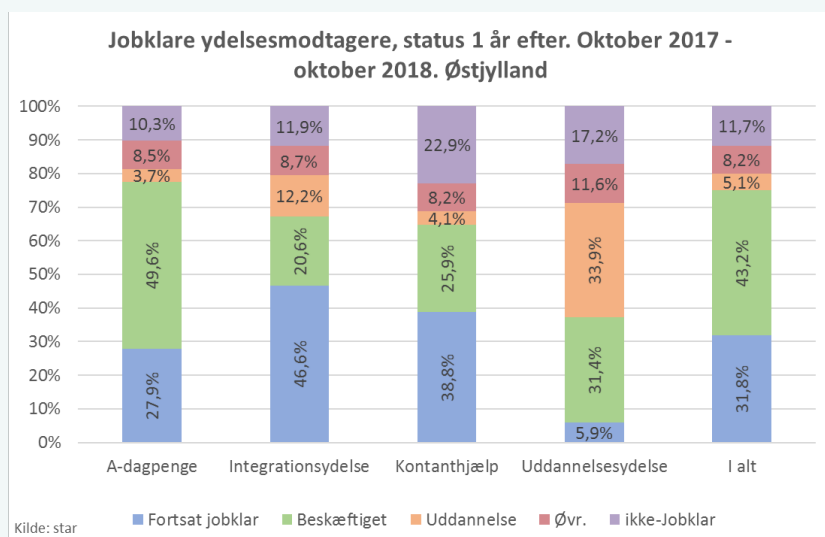
Figur 24 viser status året efter for de borgere, der i uge 43 i 2017 var ikke-jobklare.

Samlet set er 63,7 pct. af de ikke jobklare, fortsat ikke-jobklare et år efter. 7,5 pct. er blevet jobklare. 21,6 pct. er i beskæftigelse – denne udvikling er primært trukket af personer på sygedagpenge, da en stor del af dem naturligt vender tilbage til beskæftigelse efter en sygeperiode.

³ Der er ikke tale om en egentlig effektsammenligning mellem indsats og resultat, da mange forhold påvirker, hvor en aktiveret person ender et år efter aktivering. Der er således blot tale om en status et år efter aktivering.

Fig. 25

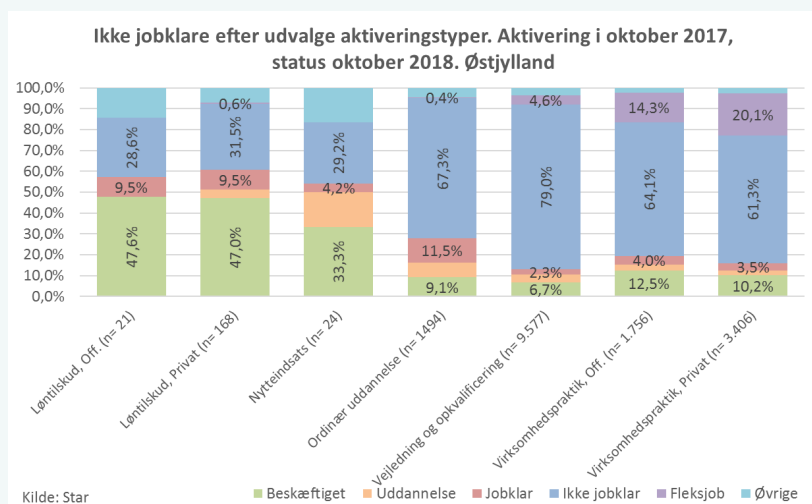
Ser vi på de jobklare grupper, fremstår det, at et år efter at have været på en af de jobklare ydelser, er 43,2 pct. i beskæftigelse, og 31,8 pct. er fortsat jobklar. 5,1 pct. er i uddannelse, mens 11,7 pct. er blevet ikke-jobklar.

A-dagpengemodtagere er den gruppe, der oftest er i beskæftigelse et år efter, med 49,6 pct. Gruppen af jobparate integrationsydelsesmodtagere er den gruppe, der i højeste grad fortsat er jobklare et år efter med 43,4 pct. Kontanthjælpsmodtagerne er ligeledes den gruppe, der oftest er ikke-jobklare – 22,9 pct. et år efter ikke-jobklar.

Figur 26 viser størstedelen af de aktive-ringsindsatser, der ses i Østjylland, samt status efter et år fra oktober 2017 til oktober 2018.

Status efter indsats

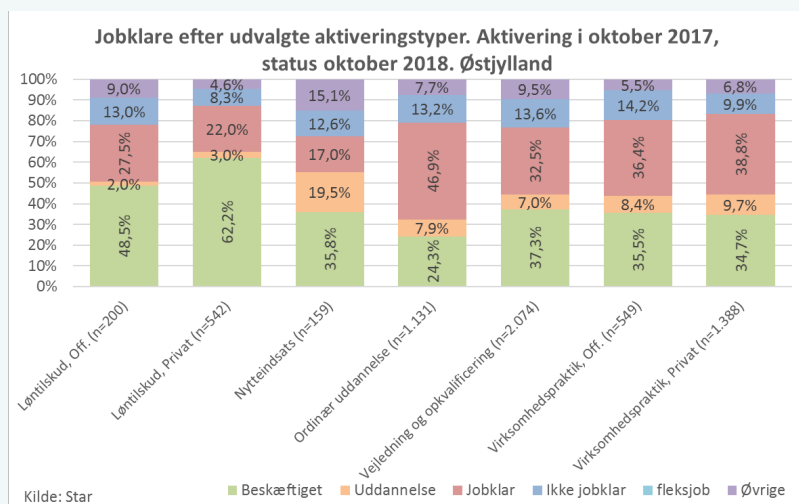
Fig. 26

Figuren viser de ikke-jobklare, og det fremgår bl.a., at ud af de ikke jobklare borgere, der har deltaget i privat løn-tilskud, er 47,0 pct. i ordinær beskæftigelse året efter. Dette gælder ligeledes for 47,6 pct. for de, der er i offentlig løn-tilskud. Det betyder dog ikke, at 47 pct. af en hvilken som helst gruppe af ikke jobklare kan komme i løn-tilskud, og forventes at kunne komme i beskæftigelse efter et år. Forud for et job med løn-tilskud ligger der et valg af den rette person til jobbet og en matching med virksomhederne.

Den største andel af de, der fortsat er ikke jobklare året efter, var året forinden i vejledning og opkvalificering. Og den største andel i flexjob året efter var i privat virksomhedspraktik.

Fig. 27

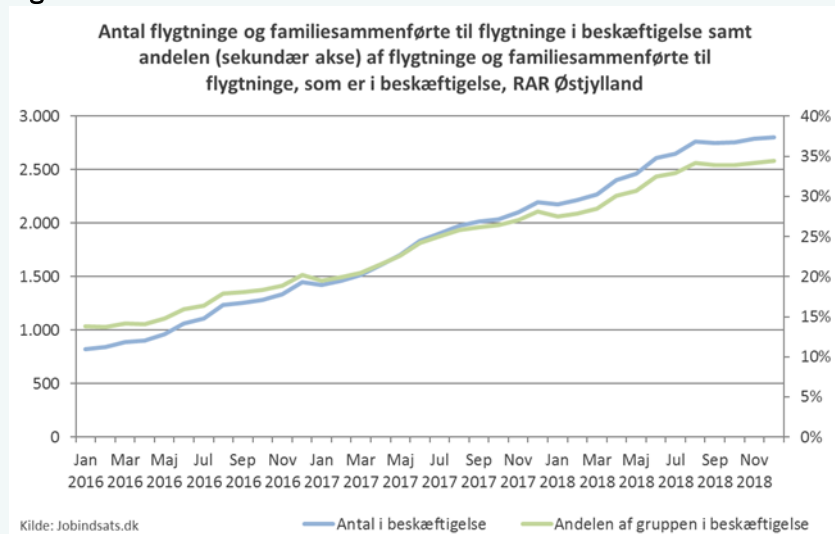

For de jobklare (fig. 27) gælder ligele-des, at de der er i privat løn-tilskud har den højeste andel, der året efter er i beskæftigelse, 62,2 pct. For personer i of-fentlig løn-tilskud er 48,5 pct. beskæfti-get året efter. Største andel, der fortsat er jobklare, ses i gruppen der var i ordi-nær uddannelse året før. Og største andel, der er blevet ikke-jobklare, er bor-gere, der var i offentlig virksomheds-praktik.

Beskæftigelsespolitiske mål

Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende

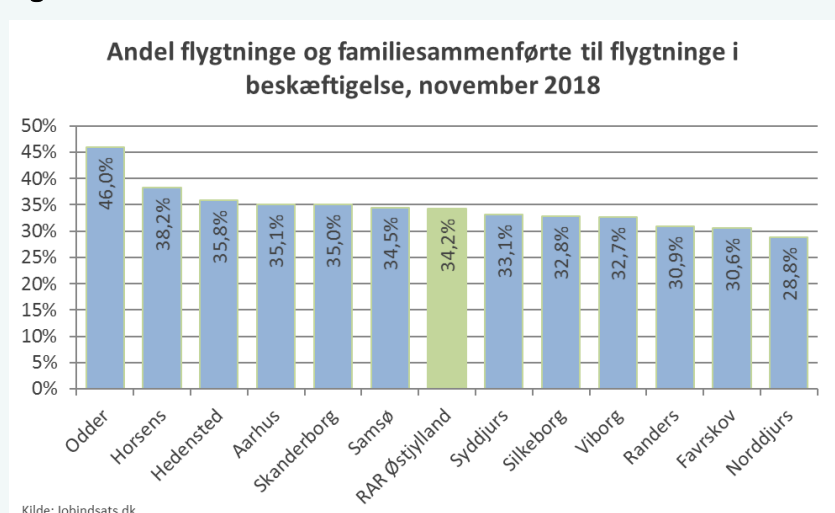
Fig. 28

Antallet af opholdstilladelser meddelt på asylområdet var 6.104 i 2014 og steg til 10.849 i 2015. I 2016 faldt tallet til 7.493, mens tallene for 2017 og 2018 var markant lavere med henholdsvis 2.750 og 1.652 opholdstilladelser. I 2018 blev der samtidig givet 493 tilladelser til familiesammenføring af ægtefælle/fast samlever til herboende flygtning. Af de 1.652 opholdstilladelser på asylområdet meddelt i 2018 blev 144 flygtninge visiteret til østjyske kommuner.

Beskæftigelsesministeren har fastsat et mål om, at flere flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal være selvforsørgende. Som det fremgår af figur 28 er antallet af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i Østjylland, som er i beskæftigelse, steget markant de seneste 3 år – fra 825 primo 2016 til 2.806 ultimo 2018. I samme periode er andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i beskæftigelse steget fra 14 pct. til 34 pct.

Fig. 29

Andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i beskæftigelse var 34 pct. i Østjylland i november 2018. Der er nogen variation på tværs af kommuner. Odder og Horsens har henholdsvis 46 pct. og 38 pct. af målgruppen i beskæftigelse, mens andelen i Norddjurs er 29 pct. og andelen i Favrskov er 31 pct.

Flere personer med handicap skal i beskæftigelse

Tabel 7

Antal bevilget hjælpemidler i 2018, fordelt på kommuner

	Antal forløb påbegyndt i perioden	Andel forløb påbegyndt i perioden i pct. (set i forhold til det samlede antal på landsplan)
Aarhus	956	6,4
Randers	665	4,5
Viborg	536	3,6
Silkeborg	378	2,5
Skanderborg	249	1,7
Horsens	240	1,6
Norddjurs	132	0,9
Hedensted	103	0,7
Favrskov	66	0,4
Syddjurs	57	0,4
Odder	17	0,1
Samsø	15	0,1

Kilde: Star

Tabel 8

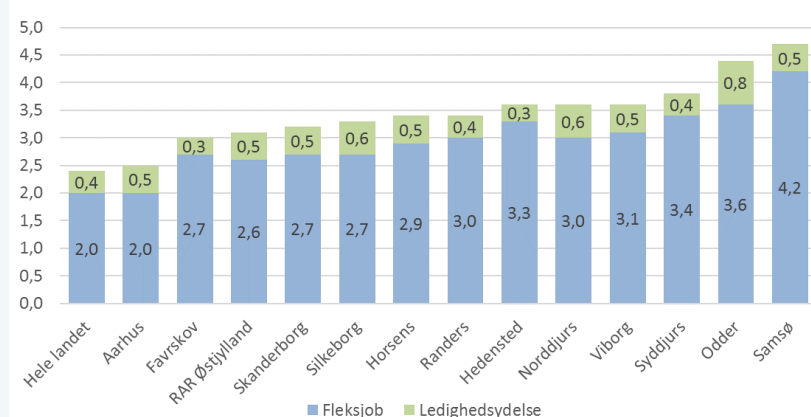
Antal bevilget personlige assistancer i 2018, fordelt på kommuner

	Antal forløb påbegyndt i perioden	Andel forløb påbegyndt i perioden i pct. (set i forhold til det samlede antal på landsplan)
Skanderborg	191	4,1
Silkeborg	182	3,9
Aarhus	179	3,8
Randers	173	3,7
Favrskov	104	2,2
Odder	55	1,2
Norddjurs	48	1,0
Horsens	39	0,8
Syddjurs	39	0,8
Hedensted	27	0,6
Viborg	16	0,3
Samsø	4	0,1

Kilde: Star

Fig. 30

Andel af befolkningen (16-66 år) i fleksjob eller ledighedsydelse. Østjylland. 4. kv. 2018

Beskæftigelsesministeren har valgt at sætte fokus på handicap og beskæftigelse gennem de beskæftigelsespolitiske målsætninger for 2019 og 2020. Dette betyder, at job og handicap ligeledes er et fokusområde i mange af kommunernes beskæftigelsesplaner.

Kommunerne er godt i gang med at sikre systematisk indsamling af data på handicapområdet (personlig assistance og hjælpemidler). Der er dog stadig forbedringer at opnå. Disse tal fremgår af tabel 7 - 8, opgørelserne skal dog tages med et gran salt.

Arbejdsmarkedet er inde i en højkonjunktur, og flere brancher melder om mangel på arbejdskraft. På trods heraf er det fortsat kun hver tredje person med et større handicap, der er i job (SFI 2017).

Pt. er der stort politisk fokus på, at flere personer med handicap bliver en del af arbejdsmarkedet.

På baggrund heraf er det besluttet at iværksætte en række initiativer, der er målrettet mod, at flere personer med handicap kommer i beskæftigelse. Dette sker især gennem satspuljeaftalen for 2019.

Samtidig er der for nyligt udkommet to analyser på området. En analyse der afdækker jobcentrenes indsats på handicapområdet for 2017 og en analyse, der afdækker, hvordan kommunerne bruger hjælpemidler og personlig assistance til personer med handicap i beskæftigelsesystemet.

Endelig har flere kommuner sat fokus på handicapområdet gennem en række projekter under overskriften "Et mere rummeligt arbejdsmarked".

En af de ordninger, der ofte anvendes i forhold til mennesker med handicap, der har en nedsat arbejdsevne, er fleksjobordningen. Flexjobordningen giver personer med handicap en mulighed for at være en del af arbejdsmarkedet og blive kompenseret for den manglende arbejdsevne. Det skal her bemærkes, at det ikke er alle mennesker, der er visiteret til flexjobordningen, der nødvendigvis har et handicap.

Bilag 1. Personer på offentlig forsørgelse. Kommuneopdelt. 4. kv. 2018

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtids- personer i pct. af befolk- ningen 16-66 år
		4. kv. 2017	4. kv. 2018	Antal	Procent	
Hele landet	I alt	625.050	609.401	-15.649	-2,5%	16,1
	A-dagpenge	80.934	77.810	-3.124	-3,9%	2,1
	Kontanthjælp	79.555	72.177	-7.378	-9,3%	1,9
	Uddannelseshjælp	36.492	35.072	-1.420	-3,9%	0,9
	Revalidering/forrevalidering	5.521	4.530	-991	-17,9%	0,1
	Integrationsydelse	21.153	15.805	-5.348	-25,3%	0,4
	Sygedagpenge	67.921	66.338	-1.583	-2,3%	1,8
	Jobafklaringsforløb	19.544	20.053	509	2,6%	0,5
	Ressourceforløb	21.499	22.913	1.414	6,6%	0,6
	Ledighedsydelse	14.956	14.851	-105	-0,7%	0,4
	Fleksjob	70.359	75.761	5.402	7,7%	2,0
Førtidspension	207.116	204.091	-3.025	-1,5%	5,4	
RAR Østjylland	I alt	110.797	108.963	-1.834	-1,7%	16,8
	A-dagpenge	13.342	13.375	33	0,2%	2,1
	Kontanthjælp	10.510	9.938	-572	-5,4%	1,5
	Uddannelseshjælp	6.836	6.688	-148	-2,2%	1,0
	Revalidering/forrevalidering	1.115	828	-287	-25,7%	0,1
	Integrationsydelse	3.942	3.039	-903	-22,9%	0,5
	Sygedagpenge	12.207	11.616	-591	-4,8%	1,8
	Jobafklaringsforløb	3.975	4.080	105	2,6%	0,6
	Ressourceforløb	3.253	3.385	132	4,1%	0,5
	Ledighedsydelse	3.242	3.273	31	1,0%	0,5
	Fleksjob	15.792	16.881	1.089	6,9%	2,6
Førtidspension	36.583	35.860	-723	-2,0%	5,6	
Aarhus	I alt	39.613	39.048	-565	-1,4%	16,5
	A-dagpenge	5.969	6.125	156	2,6%	2,6
	Kontanthjælp	4.265	4.181	-84	-2,0%	1,8
	Uddannelseshjælp	2.629	2.550	-79	-3,0%	1,1
	Revalidering/forrevalidering	690	480	-210	-30,4%	0,2
	Integrationsydelse	1.003	836	-167	-16,7%	0,4
	Sygedagpenge	3.411	3.298	-113	-3,3%	1,4
	Jobafklaringsforløb	1.296	1.237	-59	-4,6%	0,5
	Ressourceforløb	1.214	1.317	103	8,5%	0,6
	Ledighedsydelse	1.217	1.290	73	6,0%	0,5
	Fleksjob	4.548	4.801	253	5,6%	2,0
Førtidspension	13.371	12.933	-438	-3,3%	5,4	

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtids- personer i pct. af befolk- ningen 16-66 år
		4. kv. 2017	4. kv. 2018	Antal	Procent	
Favrskov	I alt	4.279	4.198	-81	-1,9%	14,1
	A-dagpenge	447	449	2	0,4%	1,5
	Kontanthjælp	188	202	14	7,4%	0,7
	Uddannelseshjælp	226	247	21	9,3%	0,8
	Revalidering/forrevalidering	23	16	-7	-30,4%	0,1
	Integrationsydelse	269	194	-75	-27,9%	0,6
	Sygedagpenge	567	531	-36	-6,3%	1,8
	Jobafklaringsforløb	146	175	29	19,9%	0,6
	Ressourceforløb	148	142	-6	-4,1%	0,5
	Ledighedsydelse	96	76	-20	-20,8%	0,3
	Fleksjob	768	807	39	5,1%	2,7
Førtidspension	1.401	1.359	-42	-3,0%	4,5	
Hedensted	I alt	4.540	4.539	-1	0,0%	15,5
	A-dagpenge	435	432	-3	-0,7%	1,5
	Kontanthjælp	271	264	-7	-2,6%	0,9
	Uddannelseshjælp	238	242	4	1,7%	0,8
	Revalidering/forrevalidering	19	14	-5	-26,3%	0,0
	Integrationsydelse	160	146	-14	-8,8%	0,5
	Sygedagpenge	666	633	-33	-5,0%	2,2
	Jobafklaringsforløb	191	202	11	5,8%	0,7
	Ressourceforløb	203	176	-27	-13,3%	0,6
	Ledighedsydelse	94	102	8	8,5%	0,3
	Fleksjob	931	985	54	5,8%	3,4
Førtidspension	1.332	1.343	11	0,8%	4,6	
Horsens	I alt	10.867	10.698	-169	-1,6%	18,3
	A-dagpenge	1.173	1.124	-49	-4,2%	1,9
	Kontanthjælp	1.255	1.135	-120	-9,6%	2,0
	Uddannelseshjælp	732	700	-32	-4,4%	1,2
	Revalidering/forrevalidering	54	42	-12	-22,2%	0,1
	Integrationsydelse	294	231	-63	-21,4%	0,4
	Sygedagpenge	1.225	1.219	-6	-0,5%	2,1
	Jobafklaringsforløb	519	548	29	5,6%	0,9
	Ressourceforløb	215	260	45	20,9%	0,4
	Ledighedsydelse	393	309	-84	-21,4%	0,5
	Fleksjob	1.528	1.657	129	8,4%	2,8
Førtidspension	3.479	3.473	-6	-0,2%	6,0	

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtids- personer i pct. af befolk- ningen 16-66 år
		4. kv. 2017	4. kv. 2018	Antal	Procent	
Norrdjurs	I alt	4.933	4.761	-172	-3,5%	19,5
	A-dagpenge	563	554	-9	-1,6%	2,3
	Kontanthjælp	494	469	-25	-5,1%	1,9
	Uddannelseshjælp	234	196	-38	-16,2%	0,8
	Revalidering/forrevalidering	16	10	-6	-37,5%	0,0
	Integrationsydelse	220	144	-76	-34,5%	0,6
	Sygedagpenge	563	479	-84	-14,9%	2,0
	Jobafklaringsforløb	159	149	-10	-6,3%	0,6
	Ressourceforløb	140	141	1	0,7%	0,6
	Ledighedsydelse	138	154	16	11,6%	0,6
	Fleksjob	676	728	52	7,7%	3,0
	Førtidspension	1.730	1.737	7	0,4%	7,1
Odder	I alt	2.449	2.386	-63	-2,6%	17,1
	A-dagpenge	195	211	16	8,2%	1,5
	Kontanthjælp	128	122	-6	-4,7%	0,9
	Uddannelseshjælp	137	146	9	6,6%	1,0
	Revalidering/forrevalidering	23	15	-8	-34,8%	0,2
	Integrationsydelse	148	86	-62	-41,9%	0,6
	Sygedagpenge	311	285	-26	-8,4%	2,0
	Jobafklaringsforløb	83	86	3	3,6%	0,6
	Ressourceforløb	68	83	15	22,1%	0,6
	Ledighedsydelse	121	108	-13	-10,7%	0,8
	Fleksjob	474	499	25	5,3%	3,6
	Førtidspension	761	745	-16	-2,1%	5,3
Randers	I alt	12.794	12.512	-282	-2,2%	19,7
	A-dagpenge	1.382	1.327	-55	-4,0%	2,1
	Kontanthjælp	1.558	1.458	-100	-6,4%	2,3
	Uddannelseshjælp	866	877	11	1,3%	1,4
	Revalidering/forrevalidering	8	8	0	0,0%	0,0
	Integrationsydelse	429	326	-103	-24,0%	0,5
	Sygedagpenge	1.294	1.267	-27	-2,1%	2,0
	Jobafklaringsforløb	502	499	-3	-0,6%	0,8
	Ressourceforløb	422	453	31	7,3%	0,7
	Ledighedsydelse	269	280	11	4,1%	0,4
	Fleksjob	1.794	1.892	98	5,5%	3,0
	Førtidspension	4.270	4.125	-145	-3,4%	6,5

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtids- personer i pct. af befolk- ningen 16-66 år
		4. kv. 2017	4. kv. 2018	Antal	Procent	
Samsø	I alt	472	478	6	1,3%	22,5
	A-dagpenge	48	55	7	14,6%	2,6
	Kontanthjælp	32	27	-5	-15,6%	1,3
	Uddannelseshjælp	13	19	6	46,2%	0,9
	Revalidering/forrevalidering	13	7	-6	-46,2%	0,3
	Integrationsydelse	17	15	-2	-11,8%	0,7
	Sygedagpenge	56	69	13	23,2%	3,2
	Jobafklaringsforløb	1	4	3	300,0%	0,2
	Ressourceforløb	17	14	-3	-17,6%	0,7
	Ledighedsydelse	13	12	-1	-7,7%	0,5
	Fleksjob	86	89	3	3,5%	4,2
Førtidspension	176	167	-9	-5,1%	7,9	
Silkeborg	I alt	9.612	9.528	-84	-0,9%	16,4
	A-dagpenge	1.108	1.037	-71	-6,4%	1,8
	Kontanthjælp	866	757	-109	-12,6%	1,3
	Uddannelseshjælp	631	616	-15	-2,4%	1,1
	Revalidering/forrevalidering	158	159	1	0,6%	0,3
	Integrationsydelse	418	339	-79	-18,9%	0,6
	Sygedagpenge	1.265	1.241	-24	-1,9%	2,1
	Jobafklaringsforløb	367	370	3	0,8%	0,6
	Ressourceforløb	199	268	69	34,7%	0,5
	Ledighedsydelse	339	363	24	7,1%	0,6
	Fleksjob	1.427	1.598	171	12,0%	2,7
Førtidspension	2.834	2.780	-54	-1,9%	4,8	
Skanderborg	I alt	5.343	5.283	-60	-1,1%	13,8
	A-dagpenge	542	572	30	5,5%	1,5
	Kontanthjælp	236	192	-44	-18,6%	0,5
	Uddannelseshjælp	260	243	-17	-6,5%	0,6
	Revalidering/forrevalidering	51	35	-16	-31,4%	0,1
	Integrationsydelse	313	231	-82	-26,2%	0,6
	Sygedagpenge	837	762	-75	-9,0%	2,0
	Jobafklaringsforløb	183	263	80	43,7%	0,7
	Ressourceforløb	122	122	0	0,0%	0,3
	Ledighedsydelse	191	179	-12	-6,3%	0,5
	Fleksjob	969	1.043	74	7,6%	2,7
Førtidspension	1.639	1.641	2	0,1%	4,3	

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtids- personer i pct. af befolk- ningen 16-66 år
		4. kv 2017	4. kv 2018	Antal	Procent	
Syddjurs	I alt	4.679	4.452	-227	-4,9%	17,2
	A-dagpenge	456	470	14	3,1%	1,8
	Kontanthjælp	367	347	-20	-5,4%	1,3
	Uddannelseshjælp	203	205	2	1,0%	0,8
	Revalidering/forrevalidering	13	2	-11	-84,6%	0,0
	Integrationsydelse	199	126	-73	-36,7%	0,5
	Sygedagpenge	617	540	-77	-12,5%	2,1
	Jobafklaringsforløb	193	195	2	1,0%	0,8
	Ressourceforløb	112	94	-18	-16,1%	0,4
	Ledighedsydelse	103	103	0	0,0%	0,4
	Fleksjob	861	865	4	0,5%	3,3
	Førtidspension	1.555	1.505	-50	-3,2%	5,8
Viborg	I alt	11.217	11.085	-132	-1,2%	18,1
	A-dagpenge	1.024	1.020	-4	-0,4%	1,7
	Kontanthjælp	850	785	-65	-7,6%	1,3
	Uddannelseshjælp	666	648	-18	-2,7%	1,0
	Revalidering/forrevalidering	48	41	-7	-14,6%	0,1
	Integrationsydelse	472	366	-106	-22,5%	0,6
	Sygedagpenge	1.394	1.292	-102	-7,3%	2,1
	Jobafklaringsforløb	336	352	16	4,8%	0,6
	Ressourceforløb	391	316	-75	-19,2%	0,5
	Ledighedsydelse	269	298	29	10,8%	0,5
	Fleksjob	1.730	1.915	185	10,7%	3,1
	Førtidspension	4.037	4.052	15	0,4%	6,6